„UNIVERSUL" IN ȚARĂ

Târgul de fete depe muntele Găina

—oxo—

Cum se desfășoară o originală tradiție moțească

Târgul de fete dela Găina din 1937 — Foto V. Lăzăruc

Turda, 20 Iulie

In fiecare an, în prima Duminică după Sf. Petru și Pavel, se ține pe muntele Găina originala adunare moțească, denumită târgul de fete.

Târgul se ține după tradiții vechi și niciodată nu s'a făcut vreo abatere dela data ținerei lui.

Despre obârșia târgului nu se știe nimic precis și deci nici nu se pot povesti prea multe date. El se pierde în uitarea anilor și s'a păstrat prin grai viu până în timpurile noastre, sub formă de legendă. Se crede că datează de pe timpul dacilor și romanilor, intrucât văile munților erau populate, poate și pentru aceia că se aflau lângă minele de aur ce erau exploatate. Și dacă vremea n'a schimbat din caracteristicile lui generale, apoi și-a pierdut din proporțiile și însemnătatea lui de altă dată.

Vârful Găina, unde se ține târgul, se află sub munții Bihorului, la o înălțime de 1600 m. E un vârf stâncos și pleșuv, de unde se deschid orizonturi largi spre ținutul Crișurilor, Zarandului, spre Zlatna, Abrud și ținutul moților. Este deci un loc de răspântie și deaceia poate a și fost ales la început loc de întâlnire pentru ciobanii tuturor văilor munților Apuseni.

Mai târziu aceste întâlniri ar fi devenit un obicei, iar muntele loc de petrecere sgomotoasă pentru ciobanii ce-și duceau viața liniștită și singuratică în munții ce-i protejau, dar care și izolează viața locuitorilor diferitelor văi.

Intâlnirile erau locuri de sărbătoare și petrecere și o fi fost aleasă prima Duminică după Sf. Petru și Pavel, poate ca zi de adio, după care ciobanii plecau cu turmele spre câmpiile mai mănoase.

La început, desigur, aceste serbări nu era populate. In decursul timpului însă, au devenit locul de întâlniri și petreceri a locuitorilor diferitelor văi, au urmat cumpărarea și schimbul diferitelor obiecte. Astfel trebue să se fi ajuns pentru prima dată la denumirea de târg și numai mai târziu s'a ajuns la originala denumire de târgul de fete, care trebue să fi corespuns unei realități. La aceste adunări, ciobănașii legau dragoste cu fetele ciobanilor. Serbările erau deci un mijloc și o bună ocazie de legarea cunoștinților și se poate zice că era singura ocazie când se întâlneau fetele cu feciorii. Cum întâlnirile se repetau, an de an, generațiile tinere au pus stăpânire pe el și astfel s'a transformat cu timpul într'un adevărat oficiu al stărei civile, devenind centrul căsătoriilor din țara Moților.

DIN TRECUTUL TARGULUI

Pentru a afla date mai precise, am stat de vorbă cu bătrânii satelor din Avram-Iancu, Neagra, Scărișoara etc. Și mai ales am stat de vorbă cu acei ce de mult numai pot tări greutatea anilor până pe muntele ce l-au frecventat cu multă regularitate în tinerețele lor. Mai toți spun aceleași lucruri. Așa l-au apucat, încă din frageda copilărie, când au fost duși și ei pentru a vedea târgul. Părinții și bunicii, spuneau că pe vremuri erau petreceri mărețe. In ziua târgului, în satele din împrejurimi nu rămânea nici țipenie de om, toți erau plecați la serbarea depe munte.

Cu timpul, serbarea s'a preschimbat și într'un târg, căci în afară de băutură, se aduc și diferite lucruri: coase, ciubere, greble, tulnice, etc. Denumirea nu vine însă de aici, ci pentrucă era mare-tocmeală-târg, ce se făcea între cunoscuții tineri, ce se aveau dragi, dar mai ales între părinții lor, care discutau vreme îndelungată, din zorii zilei până seara, în vederea eventualei căsătorii. Tot atunci se puneau la cale și drumurile dela fecior la fată și viceversa.

Părinții fetelor ce voiau să prescurteze drumurile, puneau zestrea fetei de măritat în care, sau pe cai frumoși împodobiți, și porneau încă din ajunul zilei spre Găina, iar în zori își desfăcea zestrea sub șatre, unde așteptau venirea petitorilor.

Fetele, frumos gătite, în hainele lucrate de cele mai multe ori de ele și mai ales în portul specific ținutului, își așteptau soarta.

Flăcăii, care voiau să se căsătorească, îmbrăcați în haine de sărbătoare, dădeau târcoale șatrelor cu marfa vie și zestrea, ochind fetele ce le conveneau, intrând în târg cu ele.

De multe ori, fără șovăială, căsătoriile se decideau dela prima ocazie, mai ales dacă tinerii se cunoșteau mai dinainte. De averea fetei și flăcăului se interesau părinții lor, când făceau și tocmeala. Mamele scoteau lucrurile fetelor și le arătau ginerilor și cuscrilor, asigurându-i că sunt lucrate de mânuțele fetei, care acum venindu-i vremea, trebue să părăsească—spuneau părinții fetei plângând.

Când fetei nu-i plăcea feciorul, spunea că n'are chiar așa de multă zestre și pretindea că flăcăul să fie mai bogat, sau că mai stă încă un an fată.

Flăcăul înțelegea imediat și pleca mai departe. Câte odată, și mai ales mamele mai îndrăznețe, spuneau: flăcăului ce nu-i convenea, că nu se potrivesc, sub formă de glumă sau direct.

Tinerii înțeleși plecau apoi la horă, unde viitoarea mireasă era invitată la joc. Numai dacă corespundea și acestei probe, se logodeau și se cununau bisericește. De cele mai multe ori căsătoria se făcea pe munte, și numai când lipsea preotul, mergeau la satul cel mai apropiat. Pe atunci, pe logodna și cununia religoasă se punea mare preț. De multe ori se făceau mai multe căsătorii în acelaș timp și atunci erau petreceri mari, ce se continuau și a doua zi, când tinerii mergeau acasă cu sotii.

Faima acestui târg s'a întins în toată Europa. După revoluția dela 1848, ar fi fost vizitat chiar de împăratul Francisc Iosif, când a voit să se întâlnească cu Avram-Iancu. Atunci, Craiul munților ar fi trimis vorbă împăratului: că „un nebun și un mincinos nu pot să stea de vorbă". Mincinosul era împăratul dela Viena, care cu toate promisiunile date, n'a schimbat soarta vitregă a românilor din Ardeal.

In timpuri de răstriște, tot aici se adunau românii, pentru a-și spune necazurile și păsurile, fără a mai fi supraveghiați de jandarmul cu penele de cocoș.

ASPECTELE TARGULUI

Numele târgului depe muntele Găina dăinuește și azi, iar în jurul lui s'au creiat adevărate basme.

Cel mai scurt drum pentru a ajunge la Găina, este pela satul Vidra de Sus, astăzi numit Avram Iancu. In mijlocul lui se află casa eroului generoasei resmirițe a istoriei românești din Ardeal.

Casa e modestă și stă ca o mărturie evocatoare a tuturor întâmplărilor depe atunci. Pentru vizitatorii acestor plaiuri este ca o oază reconfortantă, ce încrustează adânc tot sbuciumul istoriei noastre, iar moții de câte ori trec pe aici, fac cruce și pomenesc cu înfiorare și mândrie numele marelui tribun.

Dela Vidra până la vârful muntelui, mai este o cale bună de mers. De aceia, pentru a ajunge în revărsatul zorilor, când se deschide târgul, trebue să pornești dela miezul nopții. Dar drumul la Găina e pitoresc, ori pe unde ai face ascensiunea și infiltrează în sufletul călătorului la acest munte o supremă reinălțare și o tresăltare sufletească.

Deschiderea târgului se face în sunetele impresionante ale tulnicilor.

Sute de trompete de lemn de brad, lungi de câțiva metri, scot sunete sguduitoare, iar ecoul lor străbate văile și culmile, anunțând solemn deschiderea târgului, odată cu răsăritul soarelui, fenomen înălțător văzut din vârful acestei culmi. Până în zări depărtate, spre toate punctele cardinale, se profilează muchiile bătrâne, în imensitatea șirurilor de munți, pe distanță de sute de kilometri.

La sunetele tulnicilor cu ecouri îndepărtate, răspund chiotele moților ce urcă muntele pe poteci răslețe. E un tumult ce sparge liniștea și străbate imensitatea munților în atmosfera dimineții, ca o supremă forță în chemarea masselor.

In scurt timp vârful se populează grupuri, grupuri ce vin depe cărările răslețe, ca la o chemare misterioasă.

Când soarele s'a ridicat deabinele, târgul este în toiul lui.

Târgul este o împestrițătură. S'au amestecat acum, moții cu pitoreștele lor costume, crișanii cu portul lor specific, căciularii pletoși din jurul Bihariei tineri și bătrâni, cu toții însă în haine de sărbătoare.

Târgul are un caracter festiv și prin aceasta trăește, făcând să se unească satele cu atâta milenară exactitate. Comerțul e cu totul neînsemnat, mai ales cu lucruri mărunte: cercei, inele, panglici, tulnice, etc.

Oamenii vin aici să se întâlnească, să bea și să-și petreacă, de aceea are mare căutare băutura și mai ales cramba (țuică fiartă cu zahăr ars).

Tinerii formează hore, unde se aud strigăte ce produc numai veselie și voie bună.

Toată reuniunea este însă de scurtă durată, căci la nămiez, când arșița soarelui începe să dogorească, nu se mai află nimeni pe platou. Târgul s'a închis, iar toată animația a dispărut, risipită parcă de furtună.

Flăcăii și fetele cu lăutarii se întorc în cântece și jocuri.

Din când în când se mai aude sunetul buciumilor, iar tulnicele moațelor, fac să vuiască pădurile și să răsune văile de sunetele lor caracteristice.

Depe culmile acestui munte poți cobori în ce parte vrei.

Spre ghețarul dela Scărișoara cu stalactitele și stalagmitele sale, unele prefăcute în stâlpi enormi, clădiți în decursul timpului, în apropierea căruia se află privelești minunate. Apoi Detunata, cu prismele sale de bazalt cu văi și păduri de brad încântătoare. Nu departe se află Roșia Montană, cu vechile mine de aur ce sunt exploatate încă depe vremea romanilor. Apoi șteanpurile de aur dela Brad, etc.

Dar drumurile în țara moților sunt încântătoare, începând cu acela depe valea Arieșului mic și mare, unde întâlnești în cale pe adevărații moți, cu chipurile lor pline de vigoare; apoi cel de la Dealul Mare, continuând cu drumul „Vulcanului", tăiat în piatră calcaroasă, ce trece printr'un defileu neînchipuit de măreț. Aceste drumuri cu măreția peisagiilor, te fac un călător neobosit și pururea admirator.

VASILE LĂZĂRUC

—oxo○oxo—

Mișcarea vapoarelor in portul Constanța

21 Iulie

Intrate: Tancuri venite să încarce produse petrolifere: „Barbu Stirbey", român dela Genova; „Sanandrea", englez, dela Fhedala; „Riva Ligure", italian, dela Alexandria și „Luculus", englez, dela Le Havre.

Eșite: „Polonia", polonez, cu mărfuri și pasageri la Haiffa; „Hisar", turc, cu 1400 emigranți la Istambul; „București", român, cu 2000 tone mărfuri la Haiffa.

Tancuri încărcate cu produse petrolifere: „Hausatonic", englez, cu 7800 tone la Avemouth și „Kenebec", englez cu 8000 tone la Londra.

Măsuri pentru combaterea speculei la T.-Severin

CONSFATUIREA DELA PRIMARIE

T. Severin, 22 Iulie

Am relatat la timp că viața în orașul nostru devine din zi în zi mai scumpă și că alimentele de primă necesitate, pâinea, carnea, zarzavaturile, fructele, etc., sunt enorm de scumpe, populația fiind speculată grozav.

D. Mișu Gărdăreanu, prim ajutor de primar al municipiului, a convocat astăzi la o consfătuire în sala primăriei, pe toți brutarii și precupeții. D-sa a pus în vedere brutarilor, că pe viitor nu va mai admite, ca pâinea să fie, în nici un caz mai mică de 780 grame.

Brutarii au cerut o toleranță de 50 gr. invocând prețul urcat al făinii. Municipalitatea însă n'a admis.

S'a căzut de acord ca pâinea să rămână la greutatea de 780 gr., cu prețul de 6 lei. Orice abatere va fi pedepsită cu confiscare și amendă.

In ce-i privește pe precupeți, li s'a pus în vedere că este interzis de aci înainte de a mai cumpăra de pe piață, dela producători, ori ce fel de fructe și zarzavaturi, înainte ca publicul consumator să se fi aprovizionat.

—oxo○oxo—

Listele depuse pentru alegerile județene in jud. Hunedoara

Orăștie, 21 Iulie

Listele depuse pentru alegerile județene de Duminică sunt următoarele:

Lista nr. 1, liberal-guvernamentală, cu semnul o linie verticală, având cap de listă pe d. deputat Const. Bursan.

Lista nr. 2, liberal-guvernamentală camuflată, cu semnul un cerc culcat, având în frunte pe țăranul Petru Groza.

Lista nr. 3 a Frontului Românesc, cu semnul două cercuri în mijloc cu un punct, având înfrunte pe d. dr. Aurel Vlad.

Lista nr. 4, național-creștină, cu semnul o linie orizontală, având în frunte pe d. av. dr. Victor Șuiaga.

Lista nr. 5, național-țărănistă în pact cu partidele de stânga și cu minoritarii, semnul un cerc, cap de listă d. av. dr. Iustin Pop. Pe această listă se află și câțiva unguri și comuniști cunoscuți.

Lista nr. 6, camuflat național-țărănistă, cu semnul care seamănă ca al „Frontului Românesc", având în frunte un țăran tot cu numele de Aurel Vlad.

Contra acestei proceduri „Frontul Românesc" a făcut apel la comisia centrală electorală, cerând ca să nu fie admisă această listă decât cu alt semn.

Lista nr. 7, a liberalilor-georgiști, cu semnul trei linii verticale.

—xox○xox—

Murdăria unor cinematografe clujene

Cluj, 21 Iulie

Unele cinematografe clujene, mai ales cele periferice, sunt într'o situație de plâns.

Sălile sunt pline de murdărie și, în timpul spectacolului publicul este incontinuu incomodat de insecte de cari sălile sunt pline.

Pe lângă acest neajuns, proprietarii lor, doritori de câștig cât mai mare, anunță că rulează câte două sau trei filme deodată.

Dar aceste filme pe lângă că sunt de cele mai multe ori vechi sunt și tăiate, astfel că publicul aproape niciodată nu poate vedea un film întreg.

Este timpul ca această batjocură în dauna publicului, mai ales starea de murdărie, să înceteze.

ANCHETELE NOASTRE

Activitatea dispensarului mixt din Dej

Dej, 21 Iulie

In rândul așezămintelor de folos public se enumără și dispensarul mixt din localitate. Inființat în anul 1934, în locul fostului ambulator policlinic, acest dispensar, cu o menire atât de însemnată în ce privește sănătatea populației dela oraș și din sate, este instalat într'o clădire veche, ruinată, care a fost pe vremuri grădiniță de copii. Localul dispensariului însă este deteriorat și de aceea are nevoie de reparații radicale imediate.

Scopul dispensariului este combaterea mortalității infantile, a tuberculozei și boalelor venerice, dar, în lipsă de personal tehnic sanitar, auxiliar și specializat, nu se activează de cât în domeniul de combatere a boalelor venerice și a tuberculozei. In domeniul medico-social nu se activează, deoarece lipsesc surorile de ocrotire.

Dispensariul este condus de medicul șef, d. dr. Ioan Perhaița, ajutat de un laborant. Se vede, deci că dispensarul are un personal foarte redus în raport cu nevoile populației, pe care e chemat s'o servească. Cu toate acestea desfășură o vie activitate în fiecare an.

Astfel, zilnic, între orele 8-12, afară de sărbători, se dau consultații medicale și tratamente ambulatorii pentru bolile sociale, în special cele venerice, iar de două ori la săptămână—Luni și Joi — se face vizita medicală a prostituatelor. Consultațiuni infantile și prenatale nu se dau din lipsă de propagandă și mai ales că nu sunt surori de ocrotire care să aducă mamele cu copii la consultație.

In 1936 s'au dat 5388 consultații gratuite și s'au descoperit: 22 cazuri de tuberculoză, 93 bolnavi de sifilis, 4 bolnavi de malarie, 3 bolnavi de cancer, 96 bolnavi cu blenoragie, 29 bolnavi cu ulcer moale și 492 inși cu boli diverse. S'a recoltat sânge pentru reacția Wassermann dela 522 persoane și s'a examinat microscopic 706 frotiuri cu diferite secreții pentru boli venerice și tuberculoză. Pentru combaterea sifilisului s'au întrebuințat 5189 dose de Neosalvarsan și 1875 fiole Bismiochin. S'a internat în spital 80 bolnavi de diferite boli grave, mai ales boli sociale, care nu s'au putut trata la dispensar.

In toamna anului trecut s'au făcut razii sanitare pentru depistarea și controlul boalelor sociale în comunele: Cășeiu, Chiuești, Cuzdrioara și Mica. Cheltuelile, ivite cu prilejul acestor razii, au fost suportate de prefectura județului.

Cu ocazia acestor razii sanitare, s'a constatat că mizeria, lipsa de igienă, ignoranța, superstiția și prejudecățile absurde, precum și bolile diferite, pricinuesc un adevărat dezastru în rândurile păturii țărănești. Curățenia corporală lasă foarte mult de dorit. Copiii sunt anemici și, în majoritatea cazurilor, subnutriți. Privită în ansamblu, populația este de un nivel biologic scăzut și, în general e subnutrită.

Femeile, la 30 ani, sunt ofilite și lipsite de rezistență biologică din cauza nașterilor multiple, a muncii grele la câmp alături de bărbat, cum și a subalimentației calitative.

In ce privește controlul prostituatelor, în anul 1936 au fost la vizită medicală periodică 53 prostituate, dintre care 26 găsite bolnave. Prostituatele bolnave au fost internate în spital.

Pentru ca acest așezământ sanitar să poată în adevăr corespunde menirii sale, trebue să se facă mai întâi reparația radicală a clădirii, care se află într'o stare cât se poate de critică; să se numească o soră de ocrotire, fiind absolut necesară în activitatea medico-socială preventivă și educativă, dar mai ales în combaterea mortalității infantile și să se înzestreze dispensariul cu un ultra-microscop pentru depistarea spirochetei palide, și cu o lampă de cuarț pentru tratamentul copiilor săraci și lipsiți de mijloace.

Ne place să credem că cei în drept se vor sesiza de nevoile acestui dispensar și, ca urmare, nu vor întârzia să ia măsurile necesare pentru lecuirea răului de care suferă.

N. B.

Organizarea meseriașilor români dela granița de Vest

Careii-Mari, 20 Iulie

Meseriașii, comercianții și muncitorii români din județul Sălaj au început să înțeleagă că numai printr'o bună organizare pot să-și apere interesele profesionale și să înlăture concurența elementelor minoritare care, datorită sprijinului ce li s'a acordat sub stăpânirea ungurească, stăpânesc și astăzi aceste domenii de activitate. O dovadă că românii nu mai vor să stea sub călcâiul străinilor și că tind să se pună pe primul plan de muncă constructivă, este că, acum câteva săptămâni, s'a înființat Reuniunea meseriașilor, comercianților și muncitorilor români din Carei, iar Duminica trecută, aceeaș reuniune s'a înființat și în orășelul vecin Tușnad.

La această constituire au participat delegații de muncitori români dela Jibău și Carei. De remarcat numărul impunător al celei dela Carei, compusă din 45 de membri. In gara Tușnad, delegațiile au fost primite de comitetul organizator, în frunte cu d. Ion Curea, directorul școlii primare.

Dela gară toată lumea s'a îndreptat spre biserica română unită, asistând la serviciul religios. A predicat părintele protopop Mihuțiu, care a lăudat activitatea desfășurată de muncitori în interesul ideii creștine și naționale.

După slujba religioasă, muncitorii, însoțiți și de altă lume românească, au parcurs străzile orășelului până la hotelul Royal, în a cărui sală s'a deschis adunarea de constituire. Lucrările au fost conduse de d. Ion Opriș, primul notar al comunei, ca președinte și d. Eusebiu Coroianu ca secretar.

D. notar OPRIȘ mulțumește pentru cinstea ce i se face de a prezida această adunare și arată rostul reuniunii, atât de necesară pentru naționalizarea vieții economice a orășelului Tușnad, sufocat de activitatea subversivă a elementelor străine.

Părintele protopop MIHUȚIU aduce salutul bisericii și binecuvintează opera începută, ale cărei roade nu pot decât să bucure pe orice bun român.

D. VASILE OROS, fost senator și vechi patron al breslașilor români, aduce salutul și promite tot sprijinul moral și material din partea Camerei de industrie și comerț a județului Sălaj.

D. AUGUSTIN FILIP, directorul școalei de ucenici, vorbește în numele învățământului muncitoresc, îndemnând tânăra reuniune să lupte din răsputeri, prin muncă și cinste românească, pentru a determina emanciparea elementului românesc.

D. DUMITRU ALUNARU, președintele reuniunii din Carei, aduce salutul centrului, care l-a delegat să-l reprezinte și face un succint istoric al luptei pornită la 20 Maiu 1934, când a luat ființă Centrala din Cluj. In Ardeal, la Tușnad este a 46-a reuniune înjghebată, care, urmând pilda celorlalte surori, va contribui ca să putem ajunge la idealul ca „România să fie cu adevărat a românilor.

D. VALENTIN VANCA, președintele secției meseriașilor din Carei, descrie greutățile pe cari le întâmpină breslașii români și își manifestă credința că numai prin organizare se pot înlătura.

Se procedează apoi la alegerea comitetului de conducere. Ca presedinte a fost desemnat d. Ion Opriș, un inimos și neobosit luptător pe teren social, cultural și național.

După ce s'au expediat telegrame d-lor ministru Valer Pop și dr. Augustin Rațiu, președintele Centralei, a fost masă comună în restaurantul Royal.

La Hunedoara s'a constituit Frontul popular pentru alegerile județene

Demagogie primejdioasă

Deva, 21 Iulie

In vederea alegerilor pentru consiliul județean, ce se vor face Duminică, cu durere trebue să aducem la cunoștința cititorilor că în acest județ, cu un trecut istoric atât de frumos, se dă iarăși o palmă naționalismului prin constituirea Frontului Popular. Partidul național-țărănesc, ne având curajul să se prezinte singur în fata alegătorilor, a primit oferta de cartelare ce i s'a făcut de **organizația comunistă Frontul plugarilor**, de sub președinția d-lui dr. Petre Groza, care lucrează mână în mână cu organizația comunistă maghiară Madosz, precum și de partidul social-democrat. Partidul național-țărănesc, care nu are alt scop decât venirea la putere prin orice mijloace, spre a putea pune din nou stăpânire pe țară, n'a ezitat să încheie acest cartel rușinos, dar, mai mult încă, pentru aceasta a avut și aprobarea conducerii centrale a partidului.

Afară de încheerea acestui cartel, care constitue o rușine, pe care partidul natinal-țărănesc indirect nu vrea s'o recunoască, prin faptul că ziarul „Solia", organ oficial al acestui partid din jud. Hunedoara, nu aduce la cunoștința cetitorilor săi că acest partid a încheiat cartel cu Frontul plugarilor și cu socialiștii, ci numai solicită voturile alegătorilor pentru partidul național-țărănesc și se pretează la cele mai josnice atacuri la adresa d-lui dr. Aurel Vlad, președintele organizației Frontului Românesc.

Dar culmea scandalului îl constitue faptul că, pe lista partidului național-țărănesc, între candidații comuniști, figurează și un oarecare Borsay Oskar, comunist ungur, care a luptat în armata lui Bela Kun, în timpul răscoalei comuniste. Nu mai insistăm asupra altor elemente dubioase, care figurează pe această listă. Afară de constituirea acestui Front-Polar, care constitue o rușine, trebue să aducem la cunoștința cetitorilor și propaganda demagogică pe care o face. Astfel, partidul național-țărănesc a concentrat zeci de propagandiști străini de județ, cari se pretează la cea mai demagogică propagandă electorală, ce constitue direct un pericol pentru stat. Din informațiunile primite, aceștia promit țăranilor că, dacă va veni partidul național-țărănesc la putere, țăranii dela vârsta de 50 ani in sus nu vor mai trebui să cultive pământul, ci vor fi pensionați, urmând să primească fiecare câte o pensie.

ȘTIRI DIFERITE

BEIUȘ

O FAPTA GENEROASA. — Rareori se întâmplă ca binefacerea să se întâlnească cu recunoștința.

Totuș minunea se realizează câteodată.

Am văzut-o Duminică, 18 c., la credincioșii parohiei „Sf. Arhangheli" din Remetea, 5 km. depărtare de Beiuș.

O mână de oameni, având în vedere că fostul lor preot Ioan Pinter, mort acum 3 ani, le-a câștigat o pădure și le-a făcut școală și casă parohială, în semn de recunoștințe i-au ridicat un monument-troiță, în fața bisericii.

Sfințirea monumentului s'a făcut Duminică, de un sobor de preoți, în frunte cu păr. prot. ic. stravr. Petru E. Pop, dela Beiuș, care a ținut cu acest prilej o caldc cuvântare, lăudând fapta atât de rară în zilele noastre.

După slujbă s'a oferit o masă comună, la care au luat parte pe lângă fruntașii comunei și un număr însemnat de oaspeți din Beiuș.

T.-SEVERIN

FURT. — In timp ce d-na Cioculescu lipsea din localitate, hoții, rămași nedescoperiți, s'au introdus în casă, cu chei potrivite.

Ei au furat apoi diferite lucruri casnice, în valoare de lei 100.000 și bijuteriile ce se aflau într'o casetă și a căror valoare este de 70.000 lei.

DEVA

S'A AMANAT INAUGURAREA NOULUI PALAT ADMINISTRATIV. — Inaugurarea noului palat administrativ, care urma să se facă Marți, s'a amânat din nou sine die.

In aceeași zi urma să se facă și desvelirea monumentului lui Decebal și punerea pietrei fundamentale a nouii biserici greco-catolice, care deasemenea s'au amânat.

ALEGERILE PENTRU CONSILIUL JUDEȚEAN. — In vederea alegerilor pentru consiliul județean al județului Hunedoara, ce se vor face Duminică, s'au depus următoarele liste de candidare:

1. Partidul național-liberal, în frunte cu d. deputat Constantin Bursan; 2. Lista în frunte cu d. Petru Groza; 3. Frontul Românesc, în frunte cu d. dr. Aurel Vlad; 4. Național-creștinii, în frunte cu d. Victor Suiaga; 5. Partidul național-țărănesc, (în cartel cu frontul plugarilor și cu social-democrații), în frunte cu d. dr. Justin Pop; 6. Lista camuflată a partidului național țărănesc, în frunte cu țăranul Aurel Vlad; 7. Partidul național-liberal (Gh. Brătianu), în frunte cu d. ing. Gh. Minovici

TG.-MUREȘ

SINUCIDEREA UNUI PERCEPTOR. — Seucea Gavrilă, perceptor din Lechința, județul Năsăud, a venit pe neașteptate la soacra sa Nastasia Moldovan din comuna Brăteni, jud. Mureș, unde și-a tras un glonț de revolver în regiunea inimei.

Victima a fost transportată la spitalul din Bistrița.

Din primele cercetări reese că sinucigașul, care are numai 29 de ani, a cheltuit 70.000 lei din banii statului, pe cari nu i-a putut pune la loc.

S'A SPANZURAT UN SOLDAT. — Soldatul Kocsiș Miklos, în etate de 21 ani, din artilerie, ducându-se în concediu la familia sa din comuna Aluniș, și-a pus capăt zilelor, spânzurându-se.

Cauzele sunt necunoscute.

INCA O COOPERATIVA DE CONSUM PENTRU FUNCȚIONARI. — Pe lângă sutele de cooperative de consum pentru funcționarii și pensionarii din întreaga țară, s'a format încă una, la Târgu-Mureș, cu un număr aproape de 300 membri, sub președinția d-lui lt.-colonel pensionar Ioan Petrov.

HUEDIN

CONFERINȚE. — Duminică 18 c., după amiază, în cadrul ciclului de conferințe însoțite de probe pe teren, organizate de regiunea agricolă Huedin, d. agronom David Dumitru, șeful acestei regiuni, a ținut personalului p.t.t. din localitate o instructivă lecție asupra „altoirii", însoțită de demonstrații practice.

VREMEA. — După ploile cari au căzut din abundență, vremea se menține bună pentru secerat, semănăturile de pe la noi fiind astfel asigurate în acest an.

SERBARE. — Duminică, în saloanele și grădina restaurantului „Europa" s'a dat o frumoasă serbare organizată de societatea sportivă „Venus".

HUNEDOARA

ACCIDENT MORTAL LA MINELE GHELARI. — Muncitorul Ioan Toma, dela minele de fier din Ghelari, a căzut victima unui groaznic accident, în urma unei explozii de dinamită. Iată cum s'a întâmplat nenorocirea: caz:

Susnumitul lucra într'una din galeriile minelor. După ce a sfredelit cu un burghiu automat, un bloc mare de piatră de fier și a introdus în gaură cuantumul de dinamită necesar pentru sfărâmarea blocului, s'a retras, cum este obiceiul, într'un loc ferit. Explozia s'a produs, iar muncitorul s'a apropiat să vadă rezultatul. In acel moment, mai multe bucăți din stânca de fier s'au desprins, doborându-l la pământ și sdrobindu-i regiunea toracică. Majoritatea coastelor au fost sfărâmate și în stare gravă, nenorocitul a fost transportat la Hunedoara, unde a fost pansat și cu un car, trimis la spitalul din Deva.

Pe drum a încetat însă din viață. A fost înmormântat în cimitirul local.

S'AU SCUMPIT LEMNELE. — Am arătat și în alte corespondențe proporțiile la care a ajuns scumpetea la Hunedoara, spre desperarea populației. Mai îngrijitoare și mai nejustificată însă decât toate este scumpetea lemnelor de foc, care, într'un centru de vestite păduri seculare, se vinde azi cu 200 lei sterul. Cine sunt vinovați de această speculă? Pădurile din jur sunt pline de uscături și căzături. Distanțele dela pădure la oraș sunt aceleași ca și în alți ani.

Din nenorocire, șeful ocolului silvic, minoritar și cu funcționarii respectivi, s'a dovedit fără suflet românesc, de a nu ajuta nici școalele primare de stat cu nici un băț. Aceștia au fixat prețul sterului 190 lei, contribuind direct la scumpetea lemnului. Prețul unui ster, socotit normal nu ar trece nici peste 130 lei.

Lumea știe aceasta și e foarte îndreptățită să crâcnească.

De aci și datoria autorităților, în grija cărora sunt încredințate interesele populației, este de a interveni la timp, de oarece sezonul aprovizionării cu lemne pentru iarnă a și început.

UIOARA

SPORTIVE. — Pe stadionul sportiv al salinei de lângă parcul Dumbrava, s'a jucat un match amical de foot-ball între echipele A. S. S. U. din loc. și „Unirea-Mihaiu-Viteazul" Alba-Iulia. Rezultatul jocului a fost 1-1.

POLITICE. — Național-țărăniștii din localitate au ținut o întrunire în sala restaurantului Radu. Au luat cuvântul d-nii profesor V. Jinga, avocat Doriu Pop, avocat Ionel Risca.

SERBARE CAMPENEASCA. — Muzica bat. 6 vânăt. m-te a organizat pentru 25 Iulie o serbare câmpenească în parcul „Dumbrava", unde vor fi diferite surprize și dans până în zori. Beneficiul net este destinat fondului muzicii.

IN ATENȚIA PRIMARIEI. — Ne facem ecoul plângerii populației pentru specula ce domnește în localitate, în ce privește prețul zarzavaturilor.

Deși suntem la sfârșitul lunii Iulie, pe piață roșiile se mai vând încă cu 20-25 lei kg., vinetele cu 7-10 lei buc., ardei grași cu 2-3 lei buc., cartofii cu 6 lei kg. și fasolea verde 10-12 lei kg.

Nefiind nici un control din partea autorităților în drept, publicul consumator este la discreția negustorilor bulgari, cari vând cu prețurile ce le convin.

SATU MARE

TRAGICUL SFARȘIT AL UNUI COPIL. — Duminică după amiază s'a întâmplat o tragică nenorocire în apropierea strandului Jelenik, căreia i-a căzut victimă copilul Carol Dragomir, în vârstă de 7 ani, care suferea de epilepsie.

Pe când se scălda în Someș, fiind cuprins de un acces, s'a înecat în apa adâncă numai de vreo 30 cm., fiind descoperit mai târziu de un frate al său mai mare.

Parchetul a autorizat înmormântarea.

CERANDU-I ADAPOST PESTE NOAPTE, II FURA UN CEAS. — Tânărul Maurițiu Klein, originar din Sighet, venind în localitate, s'a rugat de Ignațiu Perl, din str. Țepeș Vodă 47, să-l lase să doarmă peste noapte, întrucât nu are domiciliu și nici bani ca să plătească locuința.

Dimineața, după ce s'a sculat, a răscolit prin cameră și, găsind într'un dulap un ceas de damă cu brățară de argint, l-a furat și l-a vândut unui necunoscut pentru 6 lei.

Hoțul a fost înaintat judecătoriei minorilor din localitate.

ARESTAREA UNUI ȚIGAN HOȚ. — Țiganul Gheorghe Varga, din calea Nordului 17, s'a introdus Duminică în locuința lui Vasile Felleg, din str. St. O. Iosif 23, furându-i două perne în valoare de 1000 lei. Fiind observat de proprietar și urmărit cu ajutorul vecinilor, după o fugă bună, a fost prins și predat gardianului de serviciu.

Gheorghe Varga a mai suferit o condamnare de trei ani, tot pentru furt, eliberându-se din închisoare anul acesta, așa că este recidivist.

SARBATORIREA UNUI VREDNIC MILITAR. — Sâmbătă seara, corpul ofițeresc al reg. de infanterie din localitate, a oferit un banchet în onoarea d-lui colonel Const. Papadopol, care și-a pus steaua de general.

Afară de ofițerii regimentului de infanterie au luat parte și câțiva ofițeri superiori din artilerie, în frunte cu d. colonel Gh. Radovan.

D. colonel Pârvulescu a subliniat meritele sărbătoritului, a cărui stea de general este un semn al meritului cel mai desăvârșit și justificat.

Au mai vorbit d-nii căpitan Ionel Grigoraș și căpitan I. Zidariu, în numele Asociației ofițerilor, și d. colonel Gheorghe Radovan, în numele ofițerilor regimentului de artilerie.

Tuturora le-a răspuns d. general Const. Papadopol.

CONCURS DE VITRINE IN CADRUL EXPOZIȚIEI-TÂRG.- In cadrul expoziției târg de mostre, ce se va organiza de Camera de comerț și industrie din localitate, dela 15 August la 15 Septembrie, specialiștii organizatori au dispus ca, în această expoziție, să se țină și un concurs de vitrine cu premii. Premiile vor fi împărțite la 1 Septembrie după cum urmează: pr. I. al primăriei municipiului, obiecte în valoare de 3000 lei și o diplomă gravată; premiul II, al Camerei de comerț, idem; premiul III al uzinei electrice, curent gratuit; premiul IV, o medalie de aur; premiul V, o medalie de argint; premiul VI, o medalie de bronz; iar celorlalți participanți vor primi fiecare diplome și câte o distincție.